

Rapport

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming te Utrecht, in het kader van een door de rechtbank Utrecht gelast onderzoek:

haar onvoldoende heeft geïnformeerd over de aanleiding, de opzet, het doel en de (latere) uitbreiding van het onderzoek;

onvoldoende aandacht heeft besteed aan de zorgen van verzoekster over het seksueel overschrijdende gedrag en de agressie van de vader jegens de minderjarige;

de verklaringen van de benaderde informanten onjuist heeft weergegeven in het raadsrapport;

de door haar aangedragen informanten niet heeft gehoord en deze afwijzing om hen niet te horen, niet (voldoende) heeft gemotiveerd.

Verder klaagt verzoekster erover dat de Klachtencommissie III van de Raad voor de Kinderbescherming bij de beoordeling van de klachten van verzoekster, de tussenbeschikking van de rechtbank van 2 augustus 2007 niet heeft laten meewegen.

Beoordeling

Algemeen

Mevrouw J. en de heer S. hebben een relatie gehad waaruit in 2002 een dochter is geboren. Op enig moment is deze relatie verbroken. Bij verzoekschrift van 7 februari 2006 heeft de heer S. de rechtbank verzocht om tussen hem en zijn dochter een omgangsregeling vast te stellen. Op 11 april 2006 gaf de rechtbank vader bij tussenbeschikking het recht op omgang, eenmaal per week. Ook ging de rechter ervan uit dat de heer S. en mevrouw J. zich tot een mediator zouden wenden. De behandeling van de zaak zou tot 1 augustus worden aangehouden. Nadat mediation tussen mevrouw J. en de heer S. was mislukt, verzocht de rechtbank bij tussenbeschikking van 19 september 2006 de Raad voor de Kinderbescherming in Utrecht om een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid en invulling van een omgangsregeling tussen de heer S. en zijn dochter. Dit onderzoek is 19 december 2006 gestart. Na onder andere een multidisciplinair overleg op 11 februari 2007 en een brief van verzoekster van 16 februari 2007 was de Raad van mening dat een beschermingsonderzoek was geïndiceerd. In verband daarmee werden verzoekster en de heer S. uitgenodigd voor een gesprek daarover op 19 februari 2007. Mevrouw J. wilde dit gesprek niet samen met de heer S. aangaan. Uiteindelijk heeft het gesprek met mevrouw J. hierover op 5 maart 2007 plaatsgevonden. Naar aanleiding van een klacht van mevrouw J. is het onderzoek op 4 mei 2007 tussentijds overgedragen aan een andere raadsonderzoeker. Op 3 juli 2007 is het raadsrapport uitgebracht. In het

raadsrapport staat vermeld dat in het gesprek met verzoekster op 5 maart 2007 is uitgelegd dat de Raad een beschermingsonderzoek zou gaan doen.

Op 10 december 2007 heeft klachtencommissie van de Raad uitspraak gedaan over de klachten van mevrouw J. Op 16 mei 2008 heeft de heer Pasker namens mevrouw J. een klacht ingediend bij de Nationale ombudsman. Nadat de Nationale ombudsman in eerste instantie had besloten niet tot onderzoek over te gaan, heeft hij op 11 maart 2009 dit onderzoek alsnog geopend.

1. Ten aanzien van het onvoldoende informeren over aanleiding, doel, opzet en latere uitbreiding van het onderzoek

I. Bevindingen

Zienswijze verzoekster

1. Verzoekster is van mening dat de Raad haar bij de start van het raadsonderzoek onvoldoende heeft geïnformeerd over de aanleiding, het doel en de opzet van het onderzoek. Haar was slechts tijdens het eerste gesprek verteld dat de bedoeling van het gesprek was zowel de vader, het kind als de moeder in de gelegenheid te stellen hun verhaal te doen. Bovendien had de rechter de Raad verzocht een onderzoek in te stellen naar de omgangsmogelijkheden met vader. Deze opdracht is door de Raad opeens uitgebreid met de vraag of een kindbeschermingsmaatregel was aangewezen. Van het bestaan van deze mogelijkheid is verzoekster niet bij aanvang van het raadsonderzoek geïnformeerd. Het argument van de Raad dat verzoekster op dat moment werd bijgestaan door een advocaat is, volgens haar geen argument op de informatieverplichting van de Raad op dit punt terzijde te schuiven. Ook haar toenmalige advocaat vindt het niet haar taak om verzoekster te informeren over de manier waarop raadsmedewerkers te werk gaan. Verder vindt deze advocaat het niet juist dat de Raad uit het feit dat aan verzoekster is meegedeeld dat het onderzoek uitgebreid ging worden, afleidde dat verzoekster kon weten dat daarmee een beschermingsmaatregel werd bedoeld. De advocaat is van mening dat de Raad bij verzoekster had moeten nagaan of zij de betekenis van de uitbreiding had begrepen.

2. Verzoekster wijst er tenslotte nog op dat het aan de Raad, en niet aan haar is, om te bewijzen dat de Raad haar voldoende heeft geïnformeerd. De Raad is immers de professionele partij. Volgens NORMEN 2000 had de Raad het besluit om het onderzoek uit te breiden met redenen moeten omkleden en schriftelijk aan haar had moeten meedelen. Volgens verzoekster is deze beslissing pas later toegelicht en overigens nooit schriftelijk aan haar meegedeeld.

Zienswijze Raad voor de Kinderbescherming en de minister voor Jeugd en Gezin

3. De Raad stelt dat zij verzoekster per brief van 18 oktober 2006 heeft geïnformeerd over de aanleiding en het doel van het onderzoek, namelijk om op verzoek van de rechtbank onderzoek te doen naar een omgangsregeling. Als bijlage bij deze brief werd een informatiefolder meegestuurd over de werkwijze van de Raad. Het doel van het raadsonderzoek was verzoekster volgens de Raad al bekend omdat zij op de rechtszitting aanwezig was geweest. De Raad is van mening dat dit echter niet betekent dat de raadsonderzoeker de informatie over de aanleiding, doel en opzet van het onderzoek tijdens het eerste gesprek niet meer hoefde te verstrekken. De raadsonderzoeker heeft tijdens de hoorzitting bij de klachtencommissie verklaard dit ook tijdens het eerste gesprek te hebben gedaan. De Raad heeft verzoekster mondeling uitgelegd dat én waarom het onderzoek werd uitgebreid. Ook verzoekster heeft aangegeven dat de raadsonderzoeker haar heeft meegedeeld dat het onderzoek zou worden uitgebreid.

4. Verder liet de Raad weten dat het niet zo is dat NORMEN 2000 voorschrijft dat het besluit om een beschermingsonderzoek in te stellen met redenen dient te worden omkleed en schriftelijk moet worden meegedeeld aan belanghebbenden.

NORMEN 2000

5. In NORMEN 2000, versie 2, hoofdstuk 3 Onderzoek en Rapportage staat over de aanvang van het raadsonderzoek vermeld:

“Bij de start van het onderzoek geeft de raadsonderzoeker de betrokkenen uitleg over de aanleiding, het doel en de opzet van het onderzoek en verstrekt - niet later dan het eerste persoonlijk contact - een folder over de werkwijze van de Raad, voor zover de folder niet reeds in een eerdere fase aan betrokkenen is meegedeeld. “

6. Over de uitbreiding naar een beschermingsonderzoek staat er in NORMEN 2000 het volgende:

“Indien tijdens een niet-beschermingsonderzoek een zodanige opvoedingsproblematiek vermoed wordt, dat een kinderbeschermingsmaatregel overwogen wordt, kan de Raad ambtshalve het aangevangen onderzoek uitbreiden tot een onderzoek naar opvoedingsproblemen. Een dergelijk besluit wordt zo spoedig mogelijk aan betrokken meegedeeld, zo mogelijk schriftelijk.”

II. Beoordeling

7. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat overheidsinstanties burgers, met het oog op de behartiging van hun belangen, actieve en adequate informatie verstrekt. Dit vereiste is tweeledig. Enerzijds moet de overheidsinstantie ingaan op verzoeken om informatie, anderzijds moet de overheidsinstantie de burger uit eigen beweging informeren over zaken die het belang van de burger raken.

8. Voor de uitvoering van de taken van de Raad voor de Kinderbescherming zijn een aantal kaders gesteld. Ten tijde van de onderzochte gedraging was dit kader het op dat moment geldende rapport "NORMEN 2000, Beleidsregels met betrekking tot de werkwijze van de Raad voor de Kinderbescherming". Hierin zijn onder andere regels opgenomen over de wijze waarop een raadsrapport tot stand moet komen.

9. Nadat de rechter de Raad het verzoek tot onderzoek naar de mogelijkheden voor een omgangsregeling had gedaan, heeft de Raad verzoekster hierover schriftelijk geïnformeerd en bij deze brief een informatiefolder meegestuurd. Ook staat in het raadsrapport dat de eerste raadsonderzoeker bij aanvang van het onderzoek op 5 maart 2007 aan verzoekster heeft verteld dat het onderzoek werd uitgebreid met een beschermingsonderzoek. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de Raad hiermee heeft geprobeerd verzoekster duidelijkheid te verschaffen over de insteek en opzet van het raadsonderzoek. In het geval hierover bij verzoekster nog onduidelijkheid bestond had zij dit bij de raadsonderzoeker op dat moment kunnen aankaarten.

10. Voor wat betreft het verstrekken van informatie over aanleiding, doel en opzet van het onderzoek, is de Nationale ombudsman dus van oordeel dat verzoekster hierover voldoende is geïnformeerd.

11. Op het moment dat de Raad besloot om het onderzoek uit te breiden naar een beschermingsonderzoek, heeft zij verzoekster hiervan tijdens het gesprek op 5 maart 2007, dus zo snel als mogelijk was op de hoogte gebracht. NORMEN 2000 stelt hierover dat een dergelijk besluit zo spoedig mogelijk, en zo mogelijk schriftelijk, aan de betrokkenen moet worden meegedeeld. Het was wenselijk geweest als de Raad dit ook schriftelijk had meegedeeld. Het alleen mondeling meedelen was voor verzoekster mogelijk onvoldoende, maar de Nationale ombudsman is van oordeel dat de Raad hiermee niet onbehoorlijk heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

2. Ten aanzien van het onvoldoende aandacht besteden aan de zorgen van verzoekster over het gedrag van de heer S. jegens haar dochter.

I. Bevindingen

Zienswijze verzoekster

1. Verzoekster is van mening dat zij al in een vroeg stadium van het Raadsonderzoek heeft aangegeven zich zorgen te maken over het huiselijk geweld en het seksueel overschrijdende gedrag van de vader richting zijn dochter. De Raad heeft volgens verzoekster met deze informatie niets gedaan. Verzoekster voelt zich door de Raad niet serieus genomen in haar zorgen en is van mening dat de Raad geen enkel onderzoek naar haar zorgen heeft gedaan. Zij vindt verder dat haar zorgen te weinig in het rapport zijn

terug te lezen. Wel heeft de raadsonderzoekster haar op enig moment met haar zorgen rondom het huiselijk en seksueel geweld naar de politie verwezen.

Zienswijze Raad voor de Kinderbescherming en de minister voor Jeugd en Gezin

2. De Raad heeft de zorgen van moeder serieus genomen en heeft daarom informatie over vader uit de justitiële documentatie opgevraagd én interactie onderzoek voorgesteld. De Raad kan pas onderzoek naar dergelijke zorgen doen, op het moment dat de betrokkene voorkomt in de justitiële documentatie. De Raad zelf doet voor het overige zelf niet aan waarheidsvinding. Hieruit blijkt dat de Raad niet de verklaring van moeder als vaststaand gegeven heeft overgenomen, maar wel onderzoek heeft gedaan.

3. De Raad heeft, om meer duidelijkheid te krijgen over de beleving van verzoeksters dochter van haar vader, de heer S., proefcontacten tussen hen willen organiseren, maar verzoekster heeft hieraan niet willen meewerken. Het is voor de Raad daarom niet mogelijk geweest om deze beleving te observeren. De Raad heeft verzoekster vervolgens een deelonderzoek aangeboden. Verzoekster is niet, binnen de daarvoor gestelde tijd, akkoord gegaan met dat aanbod. De Raad heeft daarom dit deelonderzoek niet uit kunnen voeren. Wel heeft de Raad informatie ontvangen van informanten. Deze informatie heeft geleid tot het indienen van een verzoek tot ondertoezichtstelling. De Raad is dan ook van mening dat de zorgen van verzoekster wel degelijk serieus zijn genomen.

II. Beoordeling

4. Het beginsel van onpartijdigheid brengt met zich mee dat de overheidsinstantie zich actief opstelt om elke vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. De houding van de overheidsinstantie tegenover de partijen en het onderwerp van de handelingen moet vrij zijn van vooringenomenheid en vooroordeel. Het gaat er hierbij ook om dat, ook al is de overheidsinstantie niet vooringenomen, de betrokken partijen dit gevoel ook niet mogen krijgen.

5. De kern van de klacht van verzoekster komt er op neer dat zij zich onvoldoende gehoord heeft gevoeld in haar zorgen om haar dochter. Op het moment dat de Raad onderzoek ging doen, in beginsel in het kader van een omgangsregeling en later ook in het kader van een beschermingsonderzoek, heeft zij al haar zorgen bij de Raad neergelegd en deze heeft daar naar haar mening veel te weinig mee gedaan.

6. De Nationale ombudsman heeft ook in eerdere rapporten (waaronder rapport 2006/249: Nationale ombudsman) voorop gesteld dat het wettelijke uitgangspunt is dat het kind en de niet-verzorgende ouder recht hebben op omgang met elkaar, tenzij de rechter dit die ouder ontzegt op één van de in de wet genoemde uitgangspunten. De rechter kan op dit punt advies vragen aan de Raad waarna de Raad in de regel een onderzoek zal starten. De Raad heeft als taak om onpartijdig onderzoek te doen. Feiten en meningen moeten in het

raadsrapport duidelijk van elkaar worden onderscheiden. De Raad stelt bij herhaling dat zij niet aan "waarheidsvinding" doet. De Nationale ombudsman neemt aan dat de Raad daarmee bedoeld dat zij geen eigen onderzoek doet naar de feiten. De Raad is echter wel verplicht om stellingen van partijen niet zonder bevestiging uit een andere bron of hoor en wederhoor over te nemen. Op het moment dat de ene partij iets stelt over de andere partij, kan de Raad dat pas voor waar aannemen op het moment dat die zienswijze ook met feiten onderbouwd kan worden. Om die reden is het begrijpelijk dat de Raad bij beschuldigingen van het plegen van strafbare feiten, het justitiële documentatieregister raadpleegt. Wanneer geen justitiële documentatie aanwezig is, is het goed dat de Raad de ouder die deze informatie aandraagt, altijd naar de politie verwijst om er op die manier voor te zorgen dat de beschuldiging wordt onderzocht. Zolang hierover nog onduidelijkheid bestaat, kan de Raad deze informatie slechts als zienswijze van de ouder, en niet als feit, in het rapport opnemen. Helaas omschrijft de Raad dit als "wij doen niet aan waarheidsvinding" waar zij lijken te bedoelen "wij gaan niet zelf onderzoek doen naar de juistheid van deze informatie".

7. De Raad heeft er naar het oordeel van de Nationale ombudsman in dit geval voldoende aan gedaan om duidelijkheid te verkrijgen over de door verzoekster aangedragen informatie. Verzoekster is niet alleen naar de politie verwezen, maar de Raad heeft ook meerdere soorten onderzoeken, zoals bijvoorbeeld proefcontacten, aangeboden om duidelijkheid te verkrijgen over de beleving van verzoeksters dochter van haar vader. Verzoekster heeft hiervan geen gebruik gemaakt. De Raad kon de door verzoekster aangedragen informatie (nog) niet als waar opvatten. Hoewel dit verzoekster, die zich oprecht zorgen maakte, het idee kan hebben gegeven dat haar zorgen niet serieus werden genomen, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de Raad dit wel heeft gedaan en daartoe afdoende stappen heeft genomen.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

3. Ten aanzien van het gebruiken van de informatie van informanten

Verzoekster heeft over het gebruik van de informanten twee klachten bij de Nationale ombudsman ingediend. Gezien hun samenhang met elkaar zullen zij gezamenlijk worden behandeld.

Bevindingen

Zienswijze verzoekster

1. Verzoekster heeft aangegeven dat de raadsonderzoeker de verklaringen van de informanten heeft verdraaid, dan wel zodanig heeft geïnterpreteerd dat hiermee kon worden aangesloten bij een bij voorbaat vaststaande, voor verzoekster nadelige, conclusie. De informanten hebben aan verzoekster laten weten dat zij niet juist waren

geciteerd. Dit heeft haar advocaat ook eerst aan de Raad, per brief van 13 juni 2007, en later ook aan de rechtbank, per brief van 10 juli 2007, laten weten. Volgens verzoekster is de brief van 13 juni 2007 de reden geweest dat de kinderrechter het raadsonderzoek buiten beschouwing heeft gelaten en een nieuw onderzoek heeft gelast. Het argument van de Raad dat de informanten pas later op hun verklaringen zijn teruggekomen, verwerpt verzoekster.

2. Verder vindt verzoekster het niet juist dat de kindertherapeute en Bureau Jeugdzorg pas op haar aandringen, dus te laat, zijn gehoord. Ook is zij het er niet mee eens dat haar ouders niet als informanten zijn gehoord. Ook niet nadat zij daarom meermalen nadrukkelijk had gevraagd. Haar ouders hadden immers belangrijke informatie kunnen geven over de relatie tussen haar dochter en de heer S. In deze mening is verzoekster later bevestigd door de klachtencommissie die aangaf dat de ouders belangrijke informanten hadden kunnen zijn. De Raad heeft haar bovendien nooit uitgelegd waarom zij aan dit verzoek voorbij zijn gegaan.

Zienswijze Raad voor de Kinderbescherming en de minister voor Jeugd en Gezin

3. In reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman heeft de Raad laten weten van mening te zijn dat de raadsonderzoeker met betrekking tot de informatie van de informanten heeft gehandeld volgens NORMEN 2000. Dat de informanten later zijn teruggekomen op eerder afgelegde verklaringen kan de Raad niet worden tegengeworpen.

4. Over de brief van 13 juni 2007 liet de Raad weten dat deze voor de rechter niet de eerste reden is geweest om een nieuw onderzoek te gelasten. De Raad verwijst daarbij naar de uitspraak van de rechter waarin onder meer is bepaald:

“Naar het oordeel van de rechtbank dient voordat over de omgang en de ondertoezichtstelling verder enige beslissing kan worden genomen, hernieuwd onderzoek plaats te vinden. Los van hetgeen de moeder overigens heeft aangevoerd, is de reden hiervoor voor de rechtbank tweeledig. Hiertoe is in de eerste plaats van belang dat er, zoals ook door de vertegenwoordiger van de Raad ter zitting is aangegeven, sprake is van een onafgerond en dus onvolledig onderzoek, in die zin dat er met name nog te weinig duidelijkheid is over het bestaan en de aard van de door moeder gestelde en kindertherapeute V. aangegeven angsten bij (naam kind; Nationale ombudsman) in relatie tot de vader, nu er geen proefcontacten hebben plaatsgevonden noch het door de Raad in juni 2007 noodzakelijke geachte belevingsonderzoek is uitgevoerd. (...) In de tweede plaats is relevant dat alle informanten, op de informatie van wie de Raad het verzoek tot ondertoezichtstelling heeft gegrond, in latere verklaringen hebben aangegeven door de Raad verkeerd geciteerd en begrepen te zijn waarmee, (...)”

Ook laat de Raad weten dat de rechtbank het raadsrapport niet terzijde heeft gelegd, maar heeft beslist dat de zaak opnieuw bij de Raad wordt aangemeld om een hernieuwd

onderzoek uit te voeren waarbij het daadwerkelijke onderzoek wordt uitgevoerd door FORA en waarbij de Raad in overleg met de ouders de vraagstelling aan FORA dient vast te stellen.

5. Over het niet willen horen van haar ouders als informant, heeft de Raad laten weten dat verzoekster al is uitgelegd dat de Raad alleen professionals benadert als informant. Omdat haar ouders daar niet onder vallen heeft de Raad hen niet benaderd.

6. De Raad is van mening dat de raadsonderzoeker met betrekking tot de keuze van informanten dan ook heeft gehandeld conform Normen 2000.

Het raadsrapport van 3 juli 2007

7. Bij het raadsrapport waren de verschillende verklaringen van de informanten als bijlage toegevoegd. In het rapport zelf werd onder het kopje van de "Informatie van betrokkenen" niets vermeld over het verzoek van moeder om haar ouders als informant te horen, noch over de reden waarom dat verzoek niet is gehonoreerd. Dit werd onder het kopje "Verloop van het onderzoek" besproken. Ook werd onder dat kopje vermeld dat aan de vader was uitgelegd dat "Informanten (professionele instanties, zoals school, consultatiebureau, Bureau Jeugdzorg en kindertherapeute) zullen worden geraadpleegd. Er staat niet vermeld dat dit ook aan de moeder is uitgelegd.

II. Beoordeling

8. Ook deze gedraging wordt getoetst aan het vereiste van onpartijdigheid.

9. De kern van de klacht is dat de Raad, bij het verzamelen van informatie over verzoeksters dochter, onjuiste informatie aan de rechter heeft verstrekt, danwel belangrijke informatie niet heeft verstrekt omdat degene die de informatie konden verstrekken niet of te laat zijn gehoord.

10. In NORMEN 2000 staat geen precieze omschrijving gegeven van wie er wel of geen informant kunnen zijn. Er wordt slechts gesproken over derden. Ook staat er in NORMEN 2000 beschreven dat in alle gevallen waarin betrokkenen het verzoek doen derden als informant te horen, hierover een gemotiveerd besluit wordt genomen. Indien het verzoek niet wordt gehonoreerd, wordt dit in het rapport opgenomen en aan betrokkenen wordt dit besluit meegedeeld. Over de door informanten gegeven informatie, vermeldt NORMEN 2000 dat deze gefiatteerd moet zijn, indien mogelijk schriftelijk.

11. Bij het raadsrapport van 3 juli 2007 waren de verschillende verklaringen van de informanten als bijlage toegevoegd. Dit is conform de NORMEN 2000. De rechter heeft echter uitgesproken dat het bewuste raadsrapport onvolledig was mede omdat de informanten later hebben aangegeven onjuist te zijn geciteerd/geïnterpreteerd. Om die reden gaat ook de Nationale ombudsman er van uit dat het raadsrapport onvolledig is op

het punt van de informatievoorziening.

12. In het rapport zelf werd er onder het kopje van de “Informatie van betrokkenen” niets vermeld over het verzoek van moeder om haar ouders als informant te horen, noch over de reden waarom dat verzoek niet is gehonoreerd. Wel werd dit onder het kopje “Verloop van het onderzoek” besproken. Ook werd onder dat kopje vermeld dat aan de vader was uitgelegd dat “Informanten (professionele instanties, zoals school, consultatiebureau, Bureau Jeugdzorg en kindertherapeute) zullen worden geraadpleegd. Er staat niet vermeld dat dit ook aan de moeder is uitgelegd.

13. De Nationale ombudsman is van oordeel dat onduidelijk is wat de reden is die de Raad heeft om het verzoek de ouders van verzoekster te horen te negeren. De Raad geeft weliswaar in het rapport aan alleen professionals als informant te horen, maar in de NORMEN 2000 staat dit niet zo expliciet beschreven. De Raad heeft zelf ook niet verwezen naar op dat moment geldend(e) beleid of regelgeving waaruit blijkt dat zij alleen professionals mogen horen en dat het horen van de ouders van verzoekster om die reden was uitgesloten. Gezien de onduidelijkheid die hierover bestaat, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de Raad ten onrechte het verzoek heeft genegeerd om de ouders van verzoekster als informant te horen. Daarmee heeft de Raad, zonder partijdig te willen handelen, verzoekster wel de indruk gegeven partijdig te hebben gehandeld. Verzoekster had namelijk aangegeven dat haar ouders haar verhaal konden onderbouwen. Met het niet willen horen van haar ouders lijkt het alsof de Raad heeft willen voorkomen dat er informatie ter onderbouwing van de stelling van verzoekster in het rapport zou komen. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de klacht van verzoekster daarom gegrond is. De Raad heeft in strijd gehandeld met het verbod van vooringenomenheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

4. Ten aanzien van het niet meenemen van de tussenbeschikking bij de beslissing op de klachten door de klachtencommissie.

I. Bevindingen

Zienswijze verzoekster

1. Verzoekster is van mening dat de klachtencommissie niet anders had kunnen doen dan haar klachten gegrond verklaren. De door de Raad geraadpleegde informanten hebben aangegeven onjuist geciteerd te zijn en de rechter heeft op 2 augustus 2007 geconcludeerd dat er sprake was van een onafgerond en onvolledig onderzoek. Door de rechtbank is besloten tot een hernieuwd onderzoek, maar de commissie heeft deze uitspraak niet betrokken in haar oordeel.

Zienswijze klachtencommissie

2. In reactie op de klacht liet de klachtencommissie weten dat verzoekster niet heeft laten weten op welke wijze zij rekening had moeten houden met de beslissing van de kinderrechter van 2 augustus 2007. Haar taak was beperkt tot het behandelen van klachten die waren gericht tegen de directeur van de Raad en die de directeur ongegrond had verklaard. De klachtencommissie moest haar onafhankelijk oordeel baseren op dat wat verzoekster en haar advocaat tijdens de hoorzitting naar voren hebben gebracht. In dat kader viel voor de klachtencommissie niet in te zien op welke manier de beslissing van de kinderrechter invloed had kunnen hebben op haar beslissing. De klachtencommissie bleef dan ook bij haar standpunt dat de Raad de opdracht van de kinderrechter naar behoren had uitgevoerd.

II. Beoordeling

3. Het beginsel van actieve en adequate informatieverwerving brengt met zich mee dat een overheidsinstantie bij de voorbereiding van handelingen alle relevante informatie verwerft. Dit vereiste impliceert dat, in het geval een klachtencommissie een onderzoek instelt naar de gegrondheid van de klacht, het daarbij in beginsel kennis dient te nemen van alle door betrokkenen aangedragen informatie die kan bijdragen aan de vaststelling van de feiten en de daaropvolgende oordeelsvorming. Klachtbehandeling strekt er immers onder meer toe geschonden vertrouwen te herstellen.

4. Bij verzoekster bestond, ook na de interne klachtbehandeling, het idee dat het raadsrapport van 3 juli 2007 onvolledig was. De rechter heeft op 2 augustus 2007 besloten dat de Raad een hernieuwd onderzoek moest gaan uitvoeren omdat er onder andere sprake was van een onafgerond en onvolledig onderzoek. De uitspraak van de rechter was mede gebaseerd op de verklaringen van de informanten dat ze verkeerd geciteerd waren.

Op basis van het raadsrapport van 3 juli 2007 heeft de rechter nog geen beslissing genomen over de omgang en ondertoezichtstelling. De klachtencommissie had bij de beoordeling van de klacht over het raadsrapport mee moeten nemen dat de rechter op 2 augustus 2007 nog geen beslissing had kunnen nemen. Uit niets blijkt dat de klachtencommissie rekening heeft gehouden met de uitspraak van de rechter.

5. De Nationale ombudsman vindt het daarom niet behoorlijk dat de klachtencommissie in haar uitspraak de tussenbeschikking van de rechtbank van 2 augustus 2007 niet heeft laten meewegen.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van de intermediair van verzoekster, ontvangen op 19 mei 2008 en het latere verzoek van 13 augustus 2008.

De eerste reactie van de Klachtencommissie III op de opening van het onderzoek, ontvangen op 12 mei 2009.

Een telefoongesprek met de secretaris van de Klachtencommissie III, op 2 juni 2009.

De reactie van de Raad voor de Kinderbescherming op de opening van het onderzoek, met alle bijbehorende bijlagen, ontvangen op 22 juni 2009.

De reactie van de minister voor Jeugd en Gezin op de opening van het onderzoek, ontvangen op 22 juni 2009.

De reactie van verzoekster en haar intermediair op de reacties van de minister en van de Raad, ontvangen op 30 juli 2009.

Een telefoongesprek met de secretaris van de Klachtencommissie III, op 10 augustus 2009.

De tweede reactie van de Klachtencommissie III op de opening van het onderzoek, ontvangen op 25 augustus 2009.

De reactie van verzoekster en haar intermediair op de reactie van de Klachtencommissie III, ontvangen op 23 september 2009.

De reactie van de Klachtencommissie III op een aanvullende vraag van de Nationale ombudsman, ontvangen op 19 november 2009.

De reactie van de minister en van de Raad op de reactie van verzoekster en haar intermediair, ontvangen op 2 december 2009.

De reactie van de minister en van de Raad op het verslag van bevindingen, ontvangen op 21 juli 2010.

De reactie van verzoekster en haar intermediair op het verslag van bevindingen, ontvangen op 9 augustus 2010.

Onderzoek

Op 13 augustus 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw J. te Utrecht, ingediend door de heer M.W.J. Pasker van Arag Rechtsbijstand in Leusden. Daarin klaagde zij over een gedraging van de Raad voor de Kinderbescherming te Utrecht en over een gedraging van de klachtencommissie van de Raad. Naar de gedraging van de

Raad, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister voor Jeugd en Gezin, en de gedraging van de klachtencommissie werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werden de minister voor Jeugd en Gezin en de klachtencommissie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Verzoekster werd in de gelegenheid gesteld om op de ontvangen reacties te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Verzoekster deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reacties van de minister en de Raad gaven aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Raad voor de Kinderbescherming uit Utrecht, is:

gegrond ten aanzien van:

- het gebruiken van (de informatie van) informanten, voor zover deze ziet op het niet horen van de ouders van verzoekster als informant, wegens schending van het vereiste van onpartijdigheid;
- het niet meenemen van de tussenbeschikking bij de beslissing op de klachten door de klachtencommissie, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

niet gegrond ten aanzien van:

- het onvoldoende informeren over aanleiding, doel, opzet en latere uitbreiding van het onderzoek;
- het onvoldoende aandacht besteden aan de zorgen van verzoekster over het gedrag van de vader jegens haar dochter;

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel ten aanzien van de klacht dat (de informatie van) de informanten onjuist is gebruikt, voor zover deze ziet op het onjuist citeren/interpreteren van de informatie van de informanten.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond